

8

ZDROWIE

S8 Słowniczek

KONTUZJE, CHOROBY I OBJAWY

accident /'æksɪdɪnt/ wypadek
allergy /'ælədʒi/ alergja
ache /eɪk/ ból; boleć
backache /'bækəɪk/ ból pleców
be overweight /'bi:əʊvə'weɪt/ mieć nadwagę
be seriously ill /'bi:siəriəsli 'ɪl/ być poważnie chorym
bite /baɪt/ ukąszyć; ukąszenie
blind /blaɪnd/ niewidomy
break your (leg) /'breɪk jə ('leg)/ złamać (nogę)
breath /breθ/ oddech
bruise /bru:z/ siniak, stłuczenie
burn /bɜ:n/ oparzyć; oparzenie
cancer /'kænsə/ rak
chills /tʃɪlz/ dreszcze
cold /kəʊld/ przeziębienie
cough /kɒf/ kaszleć; kaszel
cut /kʌt/ skaleczyć, zranić; skaleczenie, rana
deaf /def/ niesłyszący
disability /dɪsə'bɪləti/ niepełnosprawność
disabled /dɪs'ebald/ niepełnosprawny
earache /'ɪərəɪk/ ból ucha
faint /feɪnt/ zemdleć
fatigue /fə'ti:g/ zmęczenie
feel dizzy /fi:l 'dɪzi/ mieć zawroty głowy
feel sick /fi:l 'sɪk/ mieć mdłości
fever /fi:və/ gorączka
flu /flu:/ grypa
food poisoning /'fu:ð pɔɪzənɪŋ/ zatrucie pokarmowe
get bitten /'get 'bɪtn/ zostać ugryzionym
get burnt/sunburnt /'get 'bɜ:nt/ 'sʌnbɜ:nt/ oparzyć się / doznać oparzenia słonecznego
get travel-sick /'get 'trævəl sɪk/ cierpieć na chorobę lokomocyjną
hay fever /hei 'fi:və/ katar sienny
headache /'hedəɪk/ ból głowy
health /helθ/ zdrowie
heart attack /'hɑ:t ə'tæk/ zawał serca
hurt /hɜ:t/ zranić, boleć, uszkodzić
ill/sick /ɪl/sɪk/ chory
illness/disease/sickness /'ɪlnəs/ 'di:zɪz/'sɪknəs/ choroba
infect /ɪn'fekt/ zakazić, zarazić
infection /ɪn'fekʃən/ infekcja
injured /ɪndʒəd/ ranny, kontuzjowany
injury /ɪndʒəri/ rana, kontuzja
itchy /ɪtʃi/ swędzący
Lyme disease /laɪm di'zi:z/ borelioza
nosebleed /naʊzblɪ:d/ krwotok z nosa
pain (in your chest) /'peɪn (ɪn jə 'tʃest)/ ból (w klatce piersiowej)

painful /'peɪnfəl/ bolesny
painless /'peɪnləs/ bezbolesny
pneumonia /nju:'məʊniə/ zapalenie płuc
rash /ræʃ/ wysypka
runny nose /'rʌni 'nəʊz/ katar
sleeplessness /'sli:plesnəs/ bezsenność
smallpox /'smɔ:l'pɒks/ ospa
sneeze /sni:z/ kichać
sore throat /'sɔ: 'θrəʊt/ bolące gardło
sting /stɪŋ/ ukąszenie, ukłucie, użądlenie; użądlić
stomachache /'stʌməkeɪk/ ból brzucha
sunburn /'sʌnbɜ:n/ oparzenie słoneczne
toothache /'tu:θeɪk/ ból zęba
twist your ankle /'twɪst jə 'æŋkəl/ skręcić nogę w kostce
vomit/throw up /'vɒmɪt/, 'θrəʊ 'ʌp/ wymiotować

NARZĄDY WEWNĘTRZNE

blood /blʌd/ krew
blood group /'blʌd gru:p/ grupa krwi
bone /bəʊn/ kość
brain /breɪn/ mózg
heart /hɑ:t/ serce
kidney /'kɪdni/ nerka
liver /'lɪvə/ wątroba
lungs /lʌŋz/ płuca
muscle /'mʌsəl/ mięsień
spine /spaɪn/ kręgosłup
stomach /'stʌmək/ żołądek

SŁUŻBA ZDROWIA

ambulance /'æmbjʊləns/ karetka pogotowia
emergency /ɪ'mɜ:dʒənsi/ nagły wypadek
GP/General Practitioner /'dʒi: 'pi:/ 'dʒenərəl præk'tɪʃənə/ lekarz rodzinny
health service /'helθ sɜ:vɪs/ służba zdrowia
nurse /nɜ:s/ pielęgniarka
optician /'ɒptɪʃən/ optyk
paramedic /'pærə'medɪk/ ratownik medyczny / ratowniczka medyczna
patient /'peɪʃənt/ pacjent/pacjentka
surgeon /'sɜ:dʒən/ chirurg
victim /'vɪktɪm/ ofiara
ward /wɔ:d/ oddział (w szpitalu)

LECZENIE

acupuncture /'ækjʊ.pʌŋktʃə/ akupunktura
alternative medicine /ɔ:l'tɜ:nətrɪv 'medsən/ medycyna alternatywna
antibiotic /'æntɪbaɪ'ɒtɪk/ antybiotyk
apply /ə'plai/ stosować, używać, aplikować
aspirin /'æsprɪn/ aspiryna
bandage /'bændɪdʒ/ bandaż
bug repellent /'bʌg rɪ'pelənt/ środek odstraszający owady
check-up /'tʃekʌp/ badanie kontrolne u lekarza
consult your doctor /kən'sʌlt jə 'dɒktə/ skonsultować się z lekarzem
cough syrup /'kɒf sɪrəp/ syrop na kaszel
cure /kjʊə/ wyleczyć; lekarstwo

describe your symptoms /dɪ'skraɪb jə 'sɪmptəmz/ opisać objawy
drops /drɒps/ krople
examine /ɪg'zæmən/ badać
first aid kit /'fɜ:st 'eɪd kɪt/ apteczka pierwszej pomocy
give somebody an injection /'gɪv ,sʌmbədi ən ɪn dʒekʃən/ zrobić komuś zastrzyk
heart rate /'hɑ:t reɪt/ tętno
homeopathy /'həʊmi'ɒpəθi/ homeopatia
leg in plaster /leg ɪn 'plɑ:stə/ noga w gipsie
lie down /'laɪ 'daʊn/ położyć się
medication/medicine/drug /'medə'keɪʃən/'medsən/'drʌg/ lekarstwo
ointment /'ɔɪntmənt/ maść
operation/surgery /,ɒpə'reɪʃən/'sɜ:dʒəri/ operacja
painkiller /'peɪnkɪlə/ środek przeciwbólowy
pill/tablet /pɪl/'teɪblət/ tabletki
prescribe a medication /'pri:skraɪb ə ,medə'keɪʃən/ przepisać lekarstwo
prescription /'pri:skrɪpʃən/ recepta
remove /rɪ'mu:v/ usuwać, zdejmować
rub /rʌb/ nacierać, wcierać
squeeze /skwi:z/ wyciskać
stay in bed /steɪ ɪn 'bed/ leżeć w łóżku
swallow /'swɒləʊ/ połykać, przełykać
take sb's blood pressure /teɪk ,sʌmbɒdɪz 'blʌd preʃə/ zmierzyć komuś ciśnienie
take sb's temperature /teɪk ,sʌmbɒdɪz temprətʃə/ zmierzyć komuś temperaturę
therapy /'θerəpi/ terapia
thermometer /'θɜ:mɒmɪtə/ termometr
treat /tri:t/ leczyć
treatment /'tri:tmənt/ leczenie
tweezers /'twi:zəz/ pęseta
vaccine/vaccination /'væksɪn/ 'væksə'neɪʃən/ szczepionka
wheelchair /'wi:lʃeə/ wózek inwalidzki
X-ray /'eks reɪ/ rentgen

ZDROWY TRYB ŻYCIA

(lose) appetite /('lʌ:z) 'æpətaɪt/ (stracić) apetyt
avoid stress /ə'vɔɪd stres/ unikać stresu
cut down on (fatty foods) /kʌt 'daʊn ɒn ('fæti 'fu:dz)/ zredukować, ograniczyć (tłuste pokarmy)
do sports /'du: 'spɔ:ts/ uprawiać sport
eat healthily /i:t 'helθɪli/ zdrowo się odżywiać
feel tired /fi:l 'taɪəd/ odczuwać zmęczenie
get enough sleep /'get ɪ'nʌf 'sli:p/ wyspać się
go on a diet /gəʊ ɒn ə 'daɪət/ przejść na dietę
include (in) /ɪn'klud (ɪn)/ zawierać, włączać
keep/stay fit /ki:p/steɪ 'fɪt/ utrzymywać dobrą formę
overworked /,əʊvə'wɜ:kt/ przepracowany
take (regular) exercise /teɪk ('regjələ) 'eksəsaɪz/ (regularnie) ćwiczyć

work out in the gym /wɜ:k 'aʊt ɪn ðə 'dʒɪm/ ćwiczyć na siłowni

UZALEŻNIENIA

addiction /ə'dɪkʃən/ uzależnienie
addictive /ə'dɪktɪv/ uzależniający
alcoholic /'ælkə'hɒlɪk/ alkoholik/alkoholiczka
be/get addicted to sth /'bi:/get ə'dɪktəd tə ,sʌmθɪŋ/ być uzależnionym / uzależnić się od czegoś
(drug) addict /('drʌg) 'ædɪkt/ osoba uzależniona (od narkotyków)
give up (smoking) /gɪv 'ʌp ('sməʊkɪŋ)/ rzucić (palenie)
shopaholic /'ʃɒpə'hɒlɪk/ osoba uzależniona od robienia zakupów
workaholic /'wɜ:kə'hɒlɪk/ pracoholik

INNE

be allergic to sth /'bi:ə'lɜ:dʒɪk tə ,sʌmθɪŋ/ być uczulonym na coś
breathe in/out /'bri:ð 'ɪn/'aʊt/ zrobić wdech/wydech
catch a cold /'kætf ə 'kəʊld/ przeziębienie
dreadful /'dredfəl/ okropny, straszny
fall ill /fɔ:l 'ɪl/ zachorować
feel ill/terrible /fi:l 'ɪl/'terəbəl/ czuć się źle/okropnie
get better /'get 'betə/ wyzdrowieć
grasp a tick /grɑ:sp ə tɪk/ chwycić kleszcza
hold your breath /'həʊld jə 'breθ/ wstrzymać oddech
Is it serious? /ɪz ɪt 'siəriəs/ Czy to coś poważnego?
lose weight /lu:z 'weɪt/ schudnąć
make an appointment with/to see a doctor /meɪk ən ə pɔɪntmənt wɪð/tə si: ə 'dɒktə/ umówić się na wizytę lekarską
pollen /'pɒlən/ pyłek kwiatowy
processed food /'prəʊsesɪd fu:ð/ przetworzone jedzenie
put on weight /'put ɒn 'weɪt/ przytyć
recover (from sth) /rɪ'kʌvə (frəm ,sʌmθɪŋ)/ dochodzić do siebie (po czymś), wyzdrowieć
spread disease /sprɛd di'zi:z/ roznosić chorobę
suffer from sth /sʌfə frəm ,sʌmθɪŋ/ chorować/cierpieć na coś
vinegar /'vɪnɪgə/ ocet

SŁOWOTWÓRSTWO

Tworzenie przymiotników

W języku angielskim przymiotniki tworzymy:

- przez dodanie następujących końcówek do rzeczowników:
 - y (health – healthy)
 - less/-ful (pain – painless/painful)
 - ous (danger – dangerous)
 - ic/-istic (optimism – optimistic)
- przez dodanie następujących końcówek do czasowników:
 - able (rely – reliable)
 - ible (terror – terrible)
 - ent (differ – different)
 - ive (act – active)